

Uzimanje podataka na Mera glečeru u Duh Kosi basenu (Mont Everest se vidi u pozadini).

Promene stanja glečera na krovu sveta

Himalaji (Južna Azija) su dom najveće mase glečera van polarnih oblasti. Duh Kosi basen u Nepalskom delu Himalaja poznat je po najvišim planinskim vrhovima sveta, uključujući Mont Everest, ali i po ogromnom broju glečera. Ova glečerska oblast zauzima preko 400 km², što je po površini upola manje od glavnog grada Nemačke, Berlina. Tim naučnika iz Nepala, Francuske i Holandije ispitivali su kako će se ovi glečeri ponašati u odnosu na klimatske promene u budućnosti. Vođa tima Džozef Šea kaže: „Znak budućih promena stanja glečera u ovoj oblasti je vidan: nastaviće se i verovatno ubrzati gubitak velike mase leda s obzirom na predviđeni rast temperature.“

Zemlja se sve više zagreva, a naša klima menja pod uticajem ljudskih aktivnosti. Od poljoprivrede do industrije, proizvode se velike količine ugljendioksida i drugih gasova efekta staklene baštice. Ove emisije gasova efekta staklene baštice u atmosferi, ponašaju se kao „ćebe“, zadržavajući sunčevu toplotu i zagrevajući Zemljinu površinu.

Da bi otkrili kako će se glečeri na Himalajima menjati u budućnosti usled povećanja temperature, Džozef i njegov tim koristili su kompjuterske modele, a i prava merenja stanja glečera na planinama. Njihovi modeli ukazuju da se može izgubiti 70 % do 99 % ukupne mase glečera do kraja veka (2100.). Ovi rezultati zavisiće od daljeg rasta emisije gasova staklene baštice. Nestanak glečera odraziće se na temperaturu, količinu kiše i snežnih padavina u proučavanoj oblasti.

Topljenje Himalajskih glečera je jedan od glavnih izvora sveže vode širom centralne i južne Azije. Smanjenjem glečera, lokalno stanovništvo će imati poteškoća u pristupu svežim zalihama vode. Takođe, topljenjem i povlačenjem glečera mogu se stvoriti velika jezera. Ona su nestabilna, često izazivaju velike poplave i nanose ogromne štete nizvodno. Pomoću modela za proučavanje stanja glečera u budućnosti, naučnici se nadaju da će imati dovoljno vremena da pripreme lokalno stanovništvo za promene koje će se desiti.

Ovo je dečja verzija saopštenja Evropske Geonaučne Unije (EGU) *Glacier changes at the top of the world – Over 70% of glacier volume in Everest region could be lost by 2100'* (Promene stanja glečera na krovu sveta - Preko 70 % glečerske mase u oblasti Everesta bi mogao biti izgubljen do kraja 2100. godine.) Tekst je napisala Bárbara Ferera (EGU menadžer za medije i komunikaciju), za naučnu javnost recenzirali Timoti Lejn (Istraživač sa Liverpulske Univerziteta Džon Murs, UK) i Danijel J. Hil (Istraživač sa Univerziteta u Lidsu, UK), a za korišćenje u obrazovne svrhe, Marina Drndarski (Nastavnik biologije u OŠ „Drinka Pavlović“, Beograd, Srbija). Verziju na srpskom jeziku priredila Marina Drndarski.

Za više informacija pogledajte: <http://www.egu.eu/education/planet-press/>